

Кратке народне умотворине

Добар дан, драги полазници. Данас учимо нешто ново.

Шта значи реч умотворине? Ево објашњења:

УМ + ТВОРИТИ = Ум – памет + Творити – стварати = УМОТВОРИНЕ.

Због чега се зову **народне** умотворине?

Народне су зато што потичу из народа, односно смислили су их људи из народа. Не зна се ко их је тачно измислио. **Народне умотворине** су мудре мисли које су се усменим путем преносиле кроз народ. Записао их је Вук Стефановић Караџић.

Народне умотворине обухватају: песме, приче, бајке, басне, загонетке, пословице, питалице, брзалице, разбрајалице...

Осим песама и приповедака у усменом стваралашту српског народа постоје најкраће умотворине које представљају читаво богатство са разноликим садржајем и лепотом израза. Настале су у тренуцима одмора а имају за циљ забаву и разоноду. Значајне су јер развијају памћење, мишљење и разумевање.

Кратке народне умотворине деле се на: **пословице, загонетке, питалице, брзалице и бројалице.**

Пословице су кратке, мудре поруке којима су старији учили млађе генерације на основу свог животног искуства.

Примери пословица:

Моја кућица - моја слободица; Лепа реч и гвоздена врата отвара; На младима свет остаје; Ко тражи веће- изгуби из вреће; Ко рано рани, две среће граби; Тиха вода, брег рони;

Загонетке служе за забаву и изоштравање мишљења. То је врста говорне игре која вешто сакрива значење речи. Свака загонетка има одгонетку (**решење загонетке**).

Примери загонетки:

Корице има- нож није, листове има дрво није. (књига) Бело је, снег није, слатко је мед није. (шећер) Оца нема, мајке нема, а свако се јутро рађа. (сунце) Водом иде – не бућка, травом иде – не шушка. (сенка)...

Питалице су шаљиво постављена питања са духовитим и мудрим одговором.

Примери питалица:

Питали старог човека:

Питали ловца, зашто тражи зеца?

- Ко има највише деце у селу?

Зато што не зна где је.

Учитељ - одговори он.

Брзалице су настале ради забаве и лакшег учења и изговарања тешких гласова.

Примери:

На врх брда, врба мрда.

Риба риби гризе реп.

Миш уз пушку, миш низ пушку.

Бројалице су намењене деци да се разброје у игри. Оне су препуне чудних и смешних речи.

Примери:

Еци, пеци, пец.

А, б, це, де

Ти си мали зец,

мачка преде на врх греде

Ја сам мала препелица.

А миш мота преко плота.

Еци, пеци, пец.

Надам се да вам је час био занимљив. Поздрав.